

NAŠE NOVINY

4. KVĚTNA 1990 / 10

NEZÁVISLÝ TŘEBĀNSKÝ OBČASNÍK

STANISLAV NOVÁK

9.5. 1945

Na tomto místě svou krví novou křtil svobodu,
za šťastný zítřek na stráži statečně stál.
Na tomto místě jeden z vrahů všech národů,
život mu zákeřně vzal.

Foto NN M. Frýdl

Ze vzpomínek kronikáře

Poslední dvě válečná léta jsem byl zaměstnán jako chemik v továrně ve Slaném. Koncem dubna 1945 už bylo každému jasné, že válka končí. Rasevé byli u Berlína a západní spojenci mezi Rýnem a Labem. Nebylo už téměř z čeho vyrábět, a protože 1. máj se držel i za války a připadl tehdy na úterý, měli jsme čtyři dny volna. Vrátil jsem se domů už v pátek 27.4.

V sobotu 28. časně ráno se ozval velký výbuch na trati pod horou. Partyzáni vyhodili do povětří kolejnice pod nákladním vlakem vezoucím munici. Po prvním výbuchu následovaly delší, hořely a vybuchovaly jednotlivé vagony. Dopoledne přiletěla čtyři americká stíhačí letadla, "kotláři", která rozstřílevala kotle lokomotiv. Piloti doutnající vlnky ostřílevali s tak detonovaly i zbylé vozy. Trat mezi Třebaní a Karlštejnem byla přerušena.

V sobotu 5. 5. to začalo podobně jako před týdnem. Mezi 4. a 5. hodinou ranní se opět ozval výbuch, tentokrát na trati před Bělčí. Partyzáni vyhodili kolejnice pod lokomotivou lokálky. Topič stačil vyskočit, ale strojvedoucí se s lokomotivou zřítil se svahu a zahynul. Byla to zbytečná

NABÍDKA NN

Konec! +++ Příroda je i vaše! +++ Vafka +++ At výhraje lepší III+++ Zadní + Hlásné? +++ Valné hromadat +++ Sport...

MY - VY+++ VY - MY

V posledním čísle NN v rubrice 1+1 říká pan Pultr, že o založení skautského oddílu v naší obci nic neví. Chtěli bychom se k tomuto tématu vyjádřit.

Oddíl Skauta-Junáka existuje již téměř dva měsíce. V Zadní Třebani vzniká do konce střediska pro okolní obce. Oddíl tohoto střediska je v Karlštejně, založení dalších se připravuje. Zveme mezi sebe každého ve věku od šesti let.

Eva a Tomáš Honsovi
Zadní Třeban 123

2 + 2 OTÁZKY A ODPOVĚDI

Odpovídá Jiří Rumík, ředitel Lidových novin:

Myšlenková nezávislost předpokládá nezávislost finanční. Vydržíte si?

"Vyděláme. Náklad deníku by ovšem neměl klesnout pod 200 tisíc výtisků. Začaly vycházet knihy, přínosem jsou i Studentské listy. Troufám si říci, že jsme a můžeme být nezávislí."

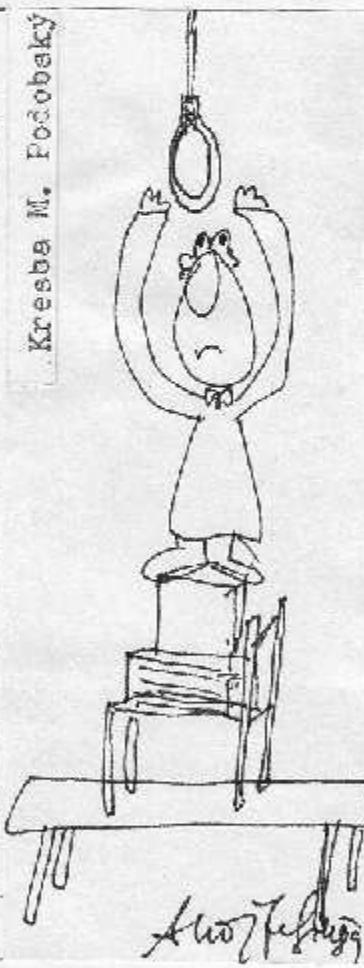
Jak podle Vás dopadnou volby?

"Ne Slovensku bude nejsilnější křesťanská koalice, druhá nejsilnější esí KSC. V Čechách by mělo OF získat alespon 18-20 % hlasů, KSC bude podle mne volit 10-12 % voličů. Na venkově mají silné pozice lidovci, socialisty budou volit úředníci, měšťáci, střední vrstvy. Celkově se většina hlasů rozdělí mezi čtyři hlavní proudy - křesťany, OF+VPN, KSC a CSS. Ostatní strany mohou hrát roli jazyčku na vlnách. Velký strach mám ale z malé volební účasti.

(mf)

NAŠE VYSOKA' ŽIVOTNÍ ÚROVĚN

Kresba M. Podobský

CO VY NA ...

... možnost předplastit si Naše noviny? Obraťte se na nás, abychom Vám schovávali jednotlivá čísla třebánského občasníku. Chceme Vám vyjít vstříc s ušetřit-

ekce. Měla znemožnit objezd hlavní trati na Protivín po kolejích naší lokálky, ze Třebaně do Litně je ale tak velké stoupání a spodek kolejíště tak málo únosný, že průjezd těžkých vlaků tu byl stejně nemožný.

Když jsem já toho dne vstal a dostal jsem se do vsi - asi po 8. hod. ráno, bylo tam největší senzací, že se ztratila máj. Podle "vechtra", který obsluhoval závory u mlýna, ji odnesli partyzáni v dlouhých pláštěnkách. Pak se ukázalo, že to byli maskovaní mladíci z Hlásné Třebaně. Ihned byla zorganizována trestná výprava vedená Bedřichem Nějusákym, ale od té doby se u nás staví máj až ráno toho dne, kdy se večer poráží.

Před polednem jsem točil knoflíkem rádiopřijímače a podařilo se mi zachytit vysílač Plzeň. Hlásil, že už jsou tam Američani. Ve 12.30 se ozvala Praha s výzvou k povstání a obraně rozhlasu. Těšili jsme se, že Američané dojedou do Prahy tek za dvě tři hodiny, a bude po všem. Ale nevyšlo to! Američani se museli na přání Rusů zařazit za Rokyčenami. V Praze naši bojovali stále sami a my nevěděli, jak pomoci. Zbraně jsme neměli. Teprve v neděli odpoledne (6. 5.) se u nás objevily první oddíly "Vlasovců". Byli to Ukrajinci, kteří v německém zajetí vytvořili armádu a bojovali proti Rusům. Tač, když bylo jasné, že Němci jsou v koncích, rozhodli se přejít na naši stranu a pomocí Praze. Třebaní procházeli v několika vlnách, dvěma proudy, a to jednak po silnici od Litně, jednak úvozem od Bělé. Šli pěšky nebo jeli na psovzech taženými koněmi. Měli jen pěchotní zbraně. Těžší bojová technika táhla na Prahu od Berouna po plzeňské silnici s přes Mařinu, Čech a Řeporyje. Poslední prošli naši obcí 7. 5. ráno. Co se s nimi stalo dále, nevím, ale v těchto kritických dnech Praze rozhodně pomohli.

Ing. Arnošt Tuček

/Pokračování příště/

PŘÍRODA JE I VAŠE

3/

Potravní řetězec je porušen a predátor začíná vyhledávat jiné, pro něj méně obvyklé zdroje obživy. Loví slepice, baženty aj., kteří nemohou v plném míře nahradit základní zdroj pravidelné výživy. Tak se stává, že po čase, zpravidla v zimě, zcela vysílení jedinci hynou.

Balším nebezpečím, které dravcům hrozí, je obsah škodlivin v potravě. Jedná se o látky na bázi dusičnanů a bifenylů, obsažené ve svačovině, ale zvláště v tukových vrstvách dravcem lovených živočichů. Zvíře, které má tyto látky v těle, nebyvá jimi většinou přímo ohroženo. Teprve v zimním období, kdy jedinec čerpá energii z tukových zásob, může dojít k následné intoxikaci. Predátor je vás k rozdílu od "prvkokonzumente" škodlivinou zasažen přímo při trávení potravy. Nahromaděním cizích láttek v jeho těle může dojít buď k přímému úhynu nebo k oslabení organismu spojenému se snížením, nebo úplnou ztrátou plodnosti. V praxi se sterilita ptáků projevuje menším počtem snůšek a zvýšeným procentem neoplodněných vajec v jednotlivých násadách. Druhotným jevem je pak zeslabení skořápký vejíčka, které je při manipulaci v knízdě zpravidla rozsednuto nebo jinak poškozeno.

Miroslav Hejlek

Zbraň nechala, měla jen masku a kolo

VAFKA

Ten titulek vůbec není neutivý. Tak se jim zkrátka říkalo. Vojákům v sukňích, příslušnicím ženských jednotek WAAF. Za války sloužily co pomocné síly na anglických letištích. Některé z nich, a nebylo jich mnoho, se od ostatních lišily nárameníkem s nápisem CZECHOSLOVAKIA. Dnes jej opatruje i MARGITA RYTÍŘOVÁ.

"Uniformu už mi sešrali moli. Zbylo pár odznaků, knoflíků, výložky a několik fotek."

A vzpomínky?

"A vzpomínky."

Třeba na to, jak jste se do Anglie dostals?

"Bylo mi čtrnáct, když jsem odjela ke strýci na ostrovy. Sla jsem studovat, a po vypuknutí války už jsem tady zůstala."

A...

"A rozhodla se vstoupit do armády. Samozřejmě jsem chtěla k čs. jednotkám, ihned po narukování jsem si dala žádat, ale nevyšlo to. Zůstala jsem u anglických RAF."

Kolik Vám bylo při odvodu?

"Sedmnáct a půl, pasl se rok 1942."

K jaké odbornosti Vás přidělili?

"Mohla jsem si vybrat. Mně to bylo celkem jedno, nechtěla jsem vlastně jen do kanceláře. Sla jsem dělat elektrikářku. Absolvovaly jsme základní vojenský výcvik, se vším výduhy, pochováváním i rajony, ale bydlely jsme v soukromí. Tady jsem oslavila osmnácté narozeniny. Po dvou měsících "přijímače" a půlročním nabíjení akumulátorů jsem se dostala do speciálního elektrikářského kursu. V roce 1943 jsem nastoupila výkonnou službu."

Có bylo Vašim úkolem?

"Kontraktovat v letadle vše, co mělo něco společného s elektřinou. Instalaci, obvody, světla, generátory. Za vše jsem musela podepisovat zodpovědnost. Pracovala jsem na Wellingtonech, Whitleyích, Hurricanech, později, to už u našich perutí, i na Spitfirech."

Jak se k Vám chovali letci?

"Pomáhali nám, byli galantní. Ke mně možná ještě o trošku více, než k ostatním. Byla jsem pro ně přeci jen trošku exotickým zjevem. My jsme je zase hodně obdivovaly, to snad ani nešlo ji-

Vám starosti s kupováním, resp. sháněním. Pokud máte zájem zajistit si převidelný odběr NN, obratte se na paní Marii Kloubkovou.

... nelibý pack, jenž se zvláště ve večerních hodinách line z některých vyústění třebaňské kanalizace? Některí občané si vysouštěním výkalů do veřejné kanalizační sítě šetří starosti s vyvážením žump. Hřeší na to, že za současných podmínek prakticky není v moci MNV jejich počinání potrestat. Uvědomují si tito lidé, kam obavy jejich septiků tečou? Jsou schopni domyslet dosah svého jednání?

/mit/

1 + 1 OTÁZKA A ODPOVĚĎ

Bude zrušena třebaňská výroba krmných směsí?

Jiří Hofman, vedoucí provozu: "Ano. Podle oficiální zprávy vedení by měl být provoz ukončen k 30. červnu. Budova by měla být jeden rok mimo provoz, protom by zde stávající ZZN vybudoval mlýn, který by vyráběl mouku z ekologicky nezávadného obilí."

SLUŽBY V OBCI

Hornáková Halina - šití oděvů

Horák František - strojní zámečník-údržba

Frydlová Stanislava - pletení

Suková Marie - strojní pletení oděvů

Krejčová Eva - šití dámských oděvů

Suk Pavel - pletení oděvů

Nádvorníková Eva - strojové a ruční pletení

Markoul Antonín - výroba a prodej stroj. pleteného zboží

Moravec Vlastimil - pletení oděvů
Suková Zdeňka - pletení oděvů
Márevcová Žena - pletení oděvů
Novotný Pavel - výroba ozdobných vzpomínkových věnců
Neubauer Robert - čištění komínů, kouřovodů, vybírání sazí
Marhoulová Hana - výroba a prodej pleteného zboží
Plácáková Dana - šití dámských a dětských oděvů, ruční práce
Koubek Zdeněk - instalatérské, topenářské a svář. práce

Drobné provozovny:

Ksářnický:

pátek od 10. hod.
sobota od 7. hod.

Plyn:

Pondělí a pátek
17.30 - 18.00 hod.

Mendl:

Pondělí a pátek
17.30 - 18.00 hod.

Skládky:

Pátek 16.00-19.00 hod.
Sobota: 9.00-12.00 hod.

Nákladní doprava:

podle potřeby občanů

SERVIS NN

- 4.5. - Diskotéka. Beroun, SD Hvězda, 19. hod.
4.5. - Disco. Beroun, Klub mládeže, 20.00 hod.
4.5. - Koncert skupiny Moped. Tetín, KD, 19.00 hod.
4.5. - Taneční zábava. Hostomice, hotel Krása, 20.00 hodin.
5.5. - Disco. Beroun, Klub mládeže, 19.00 hod.
5.5. - Méjové taneční zábava. Hl. Třeban, Sokolovna, 20.00 hodin.
5.5. - Méje. Svináře, U lípy, 20.00 hodin.
5.5. - Poutová zábava. Morina, Selská hospoda, 20.00 hodin.
5.5. - Diskotéka Oldy Burdy. Tetín, KD, 20.00 hod.

nak. Kolikrát ani do boje nemuseli, měli právo na dovolenou, přesto letěli."

Piloti létali nad Kanálem, nad kontinentem. Měla jste Vy nějaké spojení s domovem?

"Ne. Rodiče ani nevadili, že jsem u leteckva. Co se děje v Československu, to jsem se doviděla prostřednictvím rozhlasového vysílání z Londýna. Poslouchala jsem hlavně Jana Magaryka. Samozřejmě jsme měly i zprávy z bojiště."

Necítily jste se mezi takto cizími lidmi opuštěná?

"Práce bylo tolik, že na nějaké stýskání nebyl čas. A když jsme zrovna měly volno, chodily jsme k muzice, tančovat. Vlastně bych měla říci, jezdily, protože bez kole jsme nedaly ani ránu. Bylo první součástí výstroje, kterou nás v kasinách vybavili. Brzy jsem si našla kamarádky, vyděly jsme spolu pěkné rožtárny, vždyť nám bylo osmnáct, dvacet. A hlavně, pořád jsem psala žádosti o přeložení k našim vojákům."

Splnilo se Vám přání?

"Splnilo, ale až na samém konci války. V pětačtyřicátém jsem se dostala do Manstonu, k 310. stíhačí peruti. Letci už se pomalu chystali k návratu do vlasti."

Kdy jste se vrátila Vy?

"V prosinci 1945. Protože jsem stále patřila k anglickým jednotkám, musela jsem si podat žádost o zkrácení služby."

A pak jste byla doma...

"... a začala mít úplně obyčejné starosti. S býtem, se zaměstnáním. Nestoupila jsem do banky, pak mě přeložili na letiště, do směnárny. Za půl roku jsem se zase stěhovala -- do briefingu. Tedy jsem byla až do roku 1951. V té době už to měla většina "západáků" spočítané, došla řada i na mě. Přeložili mě na místo, které ani zdaleka neodpovídalo mým schopnostem, plst snížili o 1000 korun. Dala jsem výpověď. Potom následovalo dost strašiplné shánění práce, pletla jsem do továrny, pracovala jako korespondentka, až v roce 1968 jsem se opět dostala k angličtině. Získala jsem místo redaktorky v Technické literatuře."

Dostala jste se do "péče" StB?

"Vysýchali mě, ale ani ne tak pro má působení v Anglii, nýbrž proto, že jsem bydlela v ubytovně s kolegyní, která emigrovala. V práci měli i mého muže. Lámalí ho, aby se stal jejich konfidentem, když odmítl, přišel o místo."

Dnes jste zase o kousek dál, "angličani" mohli vystoupit z illegality. Stykáte se se svými bývalými spolubojovníky?

"Znám pár letců, s jedním se stýkám osobně, ale o dalších "vafkách" nevím. Snad teď budu mít možnost se s nějakou seznámit."

Jak vzpomínáte na uplynulé léta?

"V dobrém. Na Anglii mám samé hezké vzpomínky, a ta hořkost, kterou přinesly roky po válce, ta preboli. Přemýšlela jsem o tom, zda požádat o rehabilitaci. Jenže, vím, jak trpěli jiní, hlavně letci. A když jsem něžádala o rehabilitaci v osmdesátém, nebudu o to asi žádat ani nyní. Hlavně, že už jsme se konečně vydali tou správnou cestou."

(Psáno pro Svobodu)

Miloslav Frydl

Foto Archiv N. Rytířové

S T R U Č N Ě / O V A L N Ě H R O M A D Ě /

Pro ty, kteří se nezúčastnili VALNÉ HROMADĚ 20. 4. 1990 přinášíme NN správu o této akci pořádané MNV a OF.

Po zprávě o činnosti místního a okresního OF, která se týkala především koptace poslanců, informoval předseda MNV p. Doubek občany o činnosti MNV s velice konkrétně objasnil malé i velké "problémy", které před MNV stojí. K vystoupení pak předsedy se NN vrátil v příštém čísle.

Z iniciativy místního OF navštívil valnou hromadu člen KC OF z Prahy, který stručně a jasně vysvětlil princip voleb a myslím, že jeho vystoupení přijali občané s uspokojením.

K závěrečné diskusi k skončení programu místního OF nedošlo. Jak jinak ...

J. Petříš

Reakce na článek otištěný v minulém čísle NN

A Ě V Y H R Á J E L E P Š Ě : . II

Po přečtení příspěvku s. ing. Domažlického jsem byl překvapen. Překvapen proto, že jsem nepochopil důvod, který vedl autora k jeho napsání a už vůbec jsem nepochopil jeho obavy z volební kampaně.

Nechci opět zdůrazňovat, že KSČ čtyřicet let systematicky likvidovala ty, kteří se jí znelíbili, že se podepsaly na několika generacích svou parazitující ideologií, která se hodila jenom okruhu vyvolených.

Nechtěl bych ani nijak očerňovat ty poctivé komunisty, o kterých je v článku zmínka, ale musel bych vědět, kdo to vlastně je, ten "poctivý komunista". Je to ten, který s ledovým klidem přiblížel a napomáhal zvůli Stalinových následovníků? Nebo je to ten, který musel mlčet a nyní teprve přišla jeho doba, kdy doopravdy může dokázat, co je na komunismu dobrého. Doopravdy nevím a obávám, že definici "poctivého komunisty" by mi nedokázal říci ani ten nejzasloužilejší straník.

Ale vrátme se k volbám.

Proč ty obavy, soudruzi! Proč se bojíte toho, co jste celou dobu schvalovali; co bylo podle vás

5.5. - Pochod Českým krasem. Beroun, Sokolovna, 6 - 9.00 hodin.

7.5. - Pražské marionety. Revnice, MěKS, 13.30h.

7.5. - Paleček a Janík. Beroun, Klub mládeže, 19.00 hodin.

8.5. - Posezení s Nepraktou. Revnice, MěKS, 19.00 hodin.

11.5. - Sestopisná přednáška. Revnice, MěKS, 19.00 hodin.

12.5. - Staročeské máje. Běleč, hostinec, 20.00 hodin.

12.5. - Májové zábava. Karlovy Vary, restaurace U koruny, 20.00 hodin.

13.5. - Koncert vážné hudby, Revnice, MěKS, 16.00 hodin.

Kino Litén

2. 5.

Policejní v Beverly Hills II.

5. 5.

Vlak do Hollywoodu

9. 5.

Sladké sny

12. 5.

Pan Tau

16. 5.

Čekání na Petrika

19. 5.

Tenkrát na západě

23. 5.

Kamarád do deště

26. 5.

Muž a žena

30. 5.

Podezřelý

Dětská představení

12. 5.

Paulino a jeho zvírátko

26. 5.

Náhodou je prims

Začátky představení:
dětská od 14. hod.
dospělí od 18. hod.

Kino Revnice

4. a 5. 5. Pá-20h,
Černé vdova So-17.30

7. 5. - 18. hod,
Člověk proti zkáze

11. a 12. 5. Pá-20h
Orlové práva So 17.30

14. 5. - 18. hod.
Masseeba
18. a 19. 5. Pá-20. h.,
Hotel Bagdad So 17.30
21. 5. 18. hod.
Podivná policie
25. a 26. -- 17.30 hod
Číslo pět žije
26. 5. - 20. hod.
Stopař
28. 5. - 18. hod.
Čas sluhů

Dětská představení:

5. 5.
Pohádka o třech
mistroch
12. 5.
Peví princezna
19. 5.
Potíže s Dominikem
25. 5.
Pohádka o čertovi
e Káče
začátky v 15.30 hod

Letní kino Karlštejn

8.5. 20.30 hod. Člověk
proti zkaze
11.5. 21.00 hod. Wall
Street
12. a 13.5. 21.00 hod.
Rain man
14.5. 21.00 hod. Slunce,
seno a pár facek
15.5. 21.00 hod. Bud ne-
věrná a nedívaj se ským
16.5. 21.00 hod. Přelet
nad kukaččím hnízdem
17.5. 21.00 hod. Černá
vdova
18.5. 21.00 hod. Osudo-
vé přitažlivost
19. a 20.5. 21.00 hod.
Utonutí zakázáno

TJ OSTROVAN
oddíl kopané

A-mužstvo: Tetín - OZT

1 : 4

OZT - Nižbor, 2 : 0

V příštím domácím zépa-
se hostí šéko 12.5. bě-
ko Lokomotivy Beroun.

B-mužstvo: OZT - Lužce

0 : 1

Chrustenice - OZT 2 : 1

Další zépas doma: 5.5.

OZT - RH Beroun B.

výrazem stranické discipliny a cti?! Že se změnila doba? Ano, doba se změnila, ale ty praktiky, kterých se článek obává, zůstaly, ale mezi komunisty, kteří se nemohou smířit s tím, že doba direktivního jednání je už dávno pryč. Ano, i já mám obavy. Obavy z těch, kteří jsou schopni udělat cokoliv proti, aby se vše vrátilo do starých totalitních kolejí.

Líbí se mi, že jste ochotní diskutovat s kýmkoliv, že nebudeš nikoho osoučovat s urážet. Proč sle proboha, zdůrazňujete takové samozřejmosti! Vždyť sami přiznáváte, že jste se tak dříve chovali zcela samozřejmě!

I mně samozřejmě záleží na lepší budoucnosti, a proto doplňuji provolání ing. Domažlického: Ať nevyhrají ten zákeřnější, úskočnější a prolnější, ať zvítězí doopravdy ten nejlepší!

P.S. Věřím, že KSČ to nebude.

J. Petříš

Spojit či nespojit Zádní a Hlásnou Třeban?

Pro:

při společném MNV pro obě obce by nemusel být počet poslanců členů rady MNV dán součtem dnešního počtu poslanců a členů rady MNV v Zádní a Hlásné Třebani, zřejmě by postačoval počet nižší; pro práci společného MNV pro obě obce by měla postačovat jedna placená pracovnice; při návrhu poslanců do společného MNV, při sníženém počtu jejich členů, se zlepšují podmínky výběru (ze stejného počtu obyvatel vybírám menší počet poslanců); ve sloučené obci by mohly být vhodnější podmínky pro podnikání s realizací velkých akcí ekologických, stavebních, či kulturních..

Proti:

ve společném MNV by měl poměr poslanců a členů rady ze Zádní Třebaně a Hlásné Třebaně být 1:1, to však může vést ke sporům při rovnosti hlasů; nezanedbatelný je lokální patriotismus; není reálné očekávat, že ve větší míře se budou občané Zádní Třebaně podílet na činnosti v Hlásné Třebani s nasepek, nemám informace o tom, že by Hl. Třeban mohla nabídnout jiný výběr služeb či akcí, než jsou v Zádní Třebani; nelze ani opominout rozdělující faktor Berounky a z toho plynoucí těsnější spojení Hlásné Třebaně a Karlštejnem a Zádní Třebaně s Řevnicemi; možný zdroj sporů ve sloučené obci vidím ve využívání prostředků plynoucích dnes pro Zádní Třeban z rekreační činnosti na ostrově.

Sloučení Zádní a Hlásné Třebaně by mělo přinést pro obě obce zcela konkrétní výhody. V současné době nevidím vážný důvod pro jejich spojení, a proto se mi dnes jeví jako nereálné. Ing. V. Domažlický

NAŠE NOVINY - nezávislý třebánský občanek. Řídí redakční rada - M. Kloubkové, ing. A. Tušek, J. Malý, J. Petříš, rediguje M. Frýdl. /267 29 Z. Třeban 96/ Jazyková lektorka E. Malá, spolupráce S. Frýdlová. Registrováno OK ONV pod číslem 320200990. Uzávěrka 1.5.